

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Scholia In Primarias Preces Imperatoris

Chokier, Jean de

Coloniae Agrippinae, 1674

IX. Cæsar Preces concedendo, an beneficij naturam mutare possit

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62387](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62387)

*Cæsar an
possit iterum con-
ferre si
Precista
gratiam
non accep-
taverit:*

SEPTIMO, præcedenti quæstioni affinis est ista, si Precista repudiet gratiam, an Cæsar poterit iterum conferri? Præmitto, repudiationem gratiæ fieri dupliciter, facta, & non facta: facta fit, quando Precista expressis verbis iuri suo renunciat, non facta verò, quando ob negligentiam inducitur præsumpta renunciatio: utpote si intra mensem non accipiet, ut hic statuitur, quando enim quis tenetur ad factum limitato tempore, si non facit, probatur negligentia, & ex ea tacita juris renunciatio, L. 3 §. si ad diem. ff. de re militari. l. 2. §. sed si quis. ff. si quis cautio. Quæ etiam elicitur ex eo, cum primus impetrans se dimittit, ut conferatur beneficium secundo impetranti, ita quod procedatur ad executionem illius collationis, tunc enim dicitur constitutus in notabili negligentia, text. in c. tibi qui. de rescript. in 6. in c. si clericus. verbo, negligenter patre distulerit. de prabendis in 6. Abb. & Fely. in cap. Cæterum. in cap. ad audiendam. & in cap. Capitulum sanctæ crucis. de rescriptis. Si itaque Precista repudiet uno ex istis modis, poterit Cæsar alteri liberè conferre, & iterum si is repudiet alteri, donec Preces plenum sint sortitæ effectum. Probus tract. juris Regal. quæstio. 30. conferunt quæ scribit Simonetta de Reservat. beneficiorum. quæst. 58. & ibi Granus.

*Verum Cæ-
sar preces
concedens
do possit
mutare
naturam
seu qua-
litatem
beneficij:*

OCTAVO quæritur, an Cæsar Primarias Preces concedendo, possit immutare naturam beneficij; distinctione quæstio hæc terminatur, aut enim CÆSAR confert uti patronus: aut ut non patronus: priori casu potest qualitates & conditiones tempore foundationis appositæ in totum tollere, vel saltem alterare, Abb. in c. illud in si. de iure patron. glos. in cap. memini 18. quæst. in verb. liber au facultatem loco religioso. Hostien. tit. de iure patronat. §. qualiter transferatur, vers. vocatione, Calder. conf. 4. de iure patronat. Accedit quod favore fundatorum introductum est, in eorum odium non debet retorqueri, Reg. quod in favorem de Reg. Iur. in 6. In favorem autem eorum introductum est, ne quod extremis illorum elogijs ordinatum est, facta, & ordinatione alterius everteretur: atqui in odium fundatoris vel hæredum redundaret, si quod ordinatum, mutare aut tollere non possent. Denique facit quod Hostien. scribit in cap. cum accessissent, de constitut. quod sola autoritas & consensus fundatoris vel ejus hæredis sufficit ad hoc, ut tollatur natura, & conditio aut institutio in ipsa fundatione appositæ: cui ad stipulatur Abbas, & Imo. dicentes, quod si in institutione beneficij collatio est faciendæ Presbytero, potest cum licentia patroni super hoc dispensari. Idem Abb. in cap. fin. de Clericis non resident. Nec obstat si dicatur qualitatem illam, puta Theologalis præbendæ, vel aliam extinguere, quia suspenditur dumtaxat ad tempus: nam prima postea vacans extra Indulgentiam Primariarum Precum debet Theologo assignari, & idem dic in sacerdotali, per not. Philip. Probi, tract. regal. quæst. 21. num. 3. Secundo verò casu dicendum est, Cæsarem jus iam acquisitum Ecclesiæ tollere non posse, esset enim species alienationis, Abb. in cap. cum dilectus, de consuet. Accedit quod limitata potestas tranfit cum suo onere; cap. ex litteris de pignoribus. Hinc scribit Panor. in cap. ne

PRIVILEGIUM
REGULARIUM
ET
COMMENTARIUM
IN REGULA
CANCELLARUM
APOSTOLICORUM
C. III
8

pro defectu, & in cap. cum Magistrum, de electionibus, quod tenetur providere secundum qualificationem, qua tenebatur collator ille superior, ad quem fit potestatis devolutio, gloj in pragm. sanctio. in §. quod si quis, in verbo ad proximum superiorem, tit. de collationibus; ubi dicit quod quando devoluitur potestas alicui, tenetur providere hominibus illius qualitatis, secundum naturam institutionis beneficij. Postremò faciunt Notata Baldi in L. si quis ad declarandum, Col. 3. C. de Episcopis, & Clericis, quod ubicumque dispositio testatoris est certa, respectu causæ, personæ & loci; nunquam potest alterari, ut est textus expressus in Clem. quia contingit, de religiosis domibus. Arnulphus Razæus tract. juru regaliiorum, privilegio 49. num. 11.

NONO Quæritur, an Cæsar Nominationibus possit apponere conditionem; Videtur quòd non; quia inferiores Collatores debent beneficia conferre purè, DD. L. fin. C. de pactis, cap. quasitum, de rerum permut. cap. 2. de Electio. in 6. quod hætenus verum est, nili adjiciatur conditio, quæ de jure inest, Abb. in cap. relatum, de præbend. & in capite olim 1. de restitut. spol. Hinc dicit Baldus in cap. significasti, de præbend. quod si Episcopus contulit unam Ecclesiam curatam sub conditione si resignaverit primam, subsistat talis collatio, quia hæc conditio tacitè inest, cap. de multa, de præbend.

Cæsar an possit nominationibus apponere conditionem.

DECIMO quæritur an si Precista sit nominatus ad simplex beneficium, possit illud acceptare si fuerit erectum in curatum? Oldrad. consi. 58. & Aneho. in Clem. Unica, nu. 37. de Concess. præben. responderunt negativè: quia omnis dispositio intelligenda est rebus sic stantibus, L. continuus, §. cum quis, ff. de Verb. oblig. L. cum quis, de Salutio. L. quod servius ibi glo. de Condit. & demonstr. Dec. cons. 335. nu. 3. Alex. cons. 71. nu. 8 lib. 5. Paris. cons. 34. num. 13. lib. 2. Ego tamen aliud sentio, cum Indultum nostrum comprehendat etiam beneficia curata: in quo est etiam attendenda observantia: Facit decis. Rotæ apud illustr. Cardinal. Seraphinum de anno 1601. Mercurij 5. Decemb. in qua fuit dictum quod per mutationem non extinguitur privilegium quod est compatibile cum statu immutato; secus si sit incompatible: & in his terminis procedit regula illa, quod dispositio illa intelligitur rebus sic stantibus.

An si Precista sit nominatus ad simplex beneficium, possit illud acceptare si fuerit erectum in curatum.

VNDECIMO Quæritur, an Precista ultra Cæsaris Nominationem, nova opus habeat collatione seu institutione ab Ordinario beneficij Collatore; Pro cujus resolutione primò sciendum, Beneficium Ecclesiasticum non possit licitè obtineri sine canonica institutione, ut habet juris Regula, Canonica autem institutio ea appellatur, in qua omnia substantialia valida institutionis largo modo sumptæ concurrunt, id est collatio, investitura & in possessionem inductio, & decens personæ habilitas, tam ex parte conferentis, quam ex parte illius, in quem collatio facta est.

Utrum Precista nova opus habeat collatione seu institutione.

Verùm in subjecta materia institutio accipitur pro receptione, & admissione juris alicujus collativa, quæ sit ad præsentationem Precum Cæsariorum,